

Historische Vereniging Werkendam en De Werken c.a.

Jaarverslag 2022

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2022; een korte weergave van een wederom bijzonder jaar. Bijzonder voor iedereen in haar of zijn eigen situatie en ook voor ons als vereniging.

In 2022 ontvielen ons acht leden: dhr. T.H. Westerhout (Werkendam), dhr. C.A. van Veen (Werkendam), dhr. C. Verhoeven (Capelle a/d IJssel), mevr. J.W. van Driel-Nieuwenhuizen (Werkendam), mevr. J. Groeneveld - van de Koppel (Werkendam), mevr. C. Baggerman (Werkendam), mevr. H. Kornet van Dongen (Werkendam) en mevr. M.J. Versluis – Schram (Werkendam).

Elf lidmaatschappen werden opgezegd in het afgelopen jaar. We mochten veertig nieuwe leden verwelkomen. Per 1 januari 2023 telt onze vereniging in totaal 358 leden, waarvan 346 betalende leden.

In dit jaarverslag is een kort verslag van de activiteiten van de Stichting Monumentenbehoud Werkendam en De Werken c.a en Erfgoed Altena opgenomen.

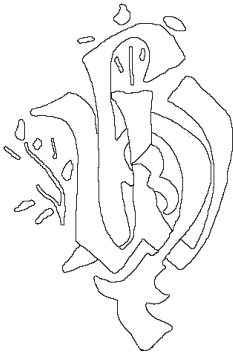
Activiteiten

Door de coronapandemie zijn er in 2022 slechts beperkt activiteiten georganiseerd. Gelukkig verbeterde de situatie in de 2^e helft van het jaar. Om weer na corona een frisse start te maken en met elkaar samen over de vereniging te praten is in juni een vrijwilligersavond georganiseerd. Dit bleek een schot in de roos. Met elkaar hebben we nagedacht over de toekomst en lijnen uitgezet. Het bestuur is voornemens een dergelijke bijeenkomst jaarlijks te organiseren. De zaterdagmorgen inloop kon eerst in het najaar weer worden opgestart. In juni is deelgenomen aan de braderie en in september aan de Biesboschdag. Succesvolle dagen, veel belangstelling en, heel fijn, een groot aantal nieuwe leden geworven. Eind augustus is een fietstocht in de Biesbosch met aansluitend een barbecue georganiseerd. De belangstelling was dermate dat besloten is hiervan een jaarlijks terugkerend evenement te maken. Ook is de vereniging betrokken bij de inventarisatie van de historische graven op de begraafplaats aan het Laantje te Werkendam en de begraafplaats bij het Sleeuwijks kerkje. Verschillende malen is daartoe overleg geweest met de gemeente en is onze input besproken. Tenslotte zijn in december 2 filmavonden georganiseerd in nauwe samenwerking met muziekvereniging Irene. We mochten ons verheugen in een grote opkomst, meer dan 100 bezoekers over 2 avonden gespreid. Al met al ondanks corona een jaar om met tevredenheid op terug te kijken.

Bestuurlijk

Het bestuur vergaderde dit jaar tien keer. Tevens heeft het bestuur tweemaal een ledenvergadering belegd om de mogelijke aankoop te bespreken van het woonhuis met garage van buurman Groeneveld. Op dinsdag 6 september en op woensdag 23 november kwamen we hiervoor bij elkaar in de benedenzaal van de Maranathakerk. Tijdens de beide ledenvergaderingen is een aantal punten besproken die normaliter tijdens de jaarvergadering besproken zouden worden. Door de coronapandemie kon de jaarvergadering, die normaal in maart wordt gehouden, niet doorgaan.

De belangrijkste punten op de ledenvergadering waren het beleidsplan, de eventuele aankoop van de garage naast het Andries Visserhuis en De Thomas Westerhout waardering. Met enkele aanpassingen is met het beleidsplan door de leden ingestemd. Verder onderzoek naar de aankoop van de garage werd eveneens akkoord bevonden, mits een gezond financieringsplan kon worden opgesteld. Het voorstel om de Thomas Westerhout waardering in te stellen werd enthousiast aangenomen.

Het werk van de commissies

Commissie Onderzoek en Documentatie / Subcommissie Genealogie

Verslag van de commissie, bestaande uit Ina Holster, Rina Groenenberg, Jan Visser, Martin Boot en Ad Paans. In mei van dit jaar zijn we weer voorzichtig opgestart met onze commissie. Voor Corona kwamen we 2x per maand bijeen maar dat is teruggebracht naar de laatste maandagavond van de maand.

Onze eerste werkzaamheden waren het sorteren van de vele familieberichten die wij hebben en die inmiddels verzameld en gescand zijn door Govert Noorloos. Wij hebben nu de familieberichten t/m 2001 gesorteerd en daar is inmiddels een gedeelte te zien via: www.historiewerkendam.nl – Collecties – Deelcollectie: Familieberichten. Familieberichten vanaf 2002 kunt ook zien en opvragen bij: Zoeken in familieberichten, (www.kuijntjes.nl) deze is vrij actueel.

Inmiddels hebben wij een groot deel van de pasfoto's die eerder te zien waren in het boek "Werkendam en haar inwoners rond 1940" digitaal beschikbaar gesteld, deze zijn ook te zien via: www.historiewerkendam.nl – Collecties – Deelcollectie: Pasfoto's. Deze foto's zijn voorzien van informatie over de persoon op de foto.

Zoveel mogelijk van ons beeldmateriaal is opgeslagen in de Brabant Cloud. Ons beeldmateriaal is te zien via de website van de vereniging onder Collecties.

Naast deze familieberichten en beeldmateriaal blijft genealogie een belangrijk item.

Veel van ons is ook te zien via: De Bommelerwaardse Boom (genealogie) - Geneanet. Daar is door ons ook aan bijgedragen. Ook zijn daar veel genealogische gegevens te vinden van het in 2018 overleden lid Dick van Vugt. Met toestemming van zijn kinderen hebben wij van het Streekarchief de beschikking gekregen over deze gegevens.

Martin en Ad hebben in de afgelopen jaren de fotocollectie mogen digitaliseren van de in begin 2020 overleden Sleeuwijker Nol Dekker. Het is een bijdrage van ruim 1300 foto's van Sleeuwijk.

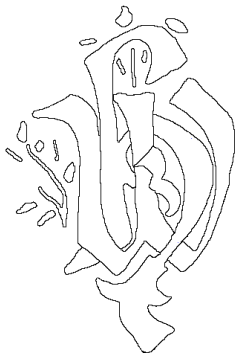
Al met al hebben wij niet stil gezeten afgelopen jaren, thuis en in het Andries Visserhuis.

Subcommissie Archivering

We danken de verschillende gevers die ook dit jaar weer boeken, foto's en klein materiaal voor onze collectie hebben afgegeven aan de vereniging. Het bestuur heeft besloten het archiefmateriaal opnieuw te beoordelen en indien het geen directe link met Werkendam en omgeving heeft weg te doen. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om kopieën van archiefstukken die we ontvangen hebben, maar op zich geen waarde hebben.

Commissie Digitalisering

De commissieleden Nelly Doeland, Chris Baggerman en Rina Groenenberg zijn nog steeds bezig met het digitaliseren van de foto's en boeken die in het bezit zijn van de vereniging. Inmiddels zijn er duizenden foto's te zien via de website van de vereniging onder *Collecties*. Wij hopen dat u met veel plezier een keer kijkt door al deze oude foto's, die een stukje van de geschiedenis laten zien. Ook zijn de familieberichten van voor 2001 daar al voor een gedeelte te vinden. De pasfoto's die de vereniging heeft, staan er ook op. En dan blijkt dat de informatie die de genealogie-vrijwilligers verzameld hebben van grote waarde is. Alle informatie bij de pasfoto's komt uit hun bestanden. De vrijwilligers van de commissie genealogie zijn inmiddels ook bezig met het beschrijven van de foto's in de *Collectie*.

Historische Vereniging Werkendam en De Werken c.a.

Commissie Bibliotheek

De boeken die over Werkendam en de Biesbosch zijn geschreven zijn ingevoerd in het digitale systeem (Cloud). De titels en de kافت van deze boeken zijn te bekijken via de website van onze vereniging. De commissie zoekt nog steeds leden die mee willen helpen om de collectie van de vereniging te digitaliseren. Wilt u hieraan meewerken? U kunt zich aanmelden bij het bestuur of via de website.

Commissie Website en Public Relations

Ook dit jaar werd nog maar eens duidelijk dat we dankbaar moeten zijn voor de digitale platforms en wegen om onze leden te bereiken. Onze website, Facebook, Instagram en email, wat zouden we zijn zonder? Door het bestuur zijn veel emailadressen van onze leden verzameld. Dit om de communicatie met de leden te versnellen en gemakkelijker te kunnen maken. We kunnen daardoor gemakkelijker informatie delen en activiteiten aankondigen. Er is in 2022 een begin gemaakt met het actualiseren van onze website. Dit vergt wat tijd, maar het is nodig om de belangstelling voor de vereniging en de historie levend te houden. Ook onze Facebook- en Instagrampagina worden goed gelezen.

Commissie Effe Lùstere

In 2022 is driemaal een Effe Lùstere verschenen. In de maanden april, september en december.

In april verscheen een uitgebreid In Memoriam van Thomas Westerhout, hij overleed op 6 maart op 73-jarige leeftijd. Thomas was redactielid van Effe Lùstere en schreef trouw de rubriek van 50, 75 of 100 jaar geleden. In de Effe Lùstere van april verscheen zijn laatste bijdrage. Ook werden regelmatig andere verhalen van zijn hand gepubliceerd. Bas voor den Dag schreef voor deze uitgave een uitgebreid verhaal over H.J. Groote Balderhaar ten Velde, burgemeester van Werkendam. In dezelfde uitgave schreef Bas ook een artikel over KNIL soldaat Bastiaan van der Stelt.

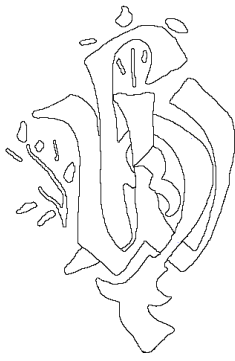
In de periodiek van augustus verschenen twee verhalen van Hannie Visser-Kieboom. Het eerste verhaal ging in op het onderzoek naar de Historische graven in de gemeente Altena en dan over Werkendam in het bijzonder. Het tweede verhaal vertelde het verhaal van Pieter Leendert van Os die in mei 1940 sneuvelde voor volk en vaderland. Bas voor den Dag werd bereid gevonden de rubriek van Thomas Westerhout over te nemen en schreef deze keer over honderd jaar geleden.

In de uitgave van december verscheen een vervolg op het verhaal over Historische graven in Werkendam van de hand van Hannie Visser-Kieboom. Kees Versluis schreef over de Werkendamse korenmolen, de bijdrage van Bas voor den Dag ging over Werkendam van 75 jaar geleden. Ook verschenen enkele verenigingsnieuwtjes zoals de grens tussen Werkendam en De Werken en de overhandiging van de tekeningen van Bertus Vos aan onze vereniging.

Namens de redactiecommissie, Hannie Visser-Kieboom en Kees Vreeken

Commissie Beheer Andries Visserhuis

Gelukkig is het Andries Visserhuis in 2022 weer toegankelijk en konden we op de zaterdagochtenden onze leden en gasten weer ontvangen worden. Onze gastvrouwen en -heren heten onze gasten en leden hartelijk welkom met een bakje koffie of thee en een lekkere koek. Ook zijn weer materialen ontvangen en publicaties verkocht.

Historische Vereniging Werkendam en De Werken c.a.

Commissie Tuin en Onderhoud

De commissie Tuin en Onderhoud, bestaande uit Kees Ottevanger, Liesbeth Kraaijeveld en de nieuwe leden Geurt van Voorst en Floris van den Hoek pleegden ook dit jaar weer keurig onderhoud aan huis en tuin. Annie Nap en Gerrit de Hollander hebben aangegeven niet meer vast in de commissie te willen zitten maar wel bereid te zijn als het echt nodig is mee te helpen. Dank hiervoor. Er zijn dit jaar geen bijzonderheden te vermelden.

Commissie Bezorging en verzending

Effe Lùstere wordt, net als uitnodigingen en contributieverzoeken, altijd trouw rondgebracht door leden van de vereniging. De verenigingspost werd in 2022 bezorgd door Henk van den Assem, Anja van Berchum, Ellie van Heukelum, Leo de Heus, Christien Los, Lodewijk van Oord, Kees Ottevanger, Frank Plaisier, Ton Verschoor, Bert Versteeg, Jan Visser en Leo Visser. Bas voor den Dag is de coördinator. Graag ontvangen we van onze leden het emailadres, zodat om kosten te besparen uitnodigingen en overige correspondentie (m.u.v. Effe Lùstere) digitaal kan worden verzonden.

Stichting Monumentenbehoud Werkendam en De Werken c.a.

Jaarverslag 2022

Het bestuur bestaande uit:

- Sander Paans, voorzitter
- Kees van Gammeren, secretaris
- Kees de Vries, penningmeester
- Henri Verhagen, verzekeringen en gebouwen

heeft in 2022 drie keer vergaderd, steeds met een of meer afgevaardigden van het bestuur van de Historische Vereniging.

Bestuurssamenstelling

De bestuurssamenstelling is in 2022 ongewijzigd gebleven.

Onderhoud

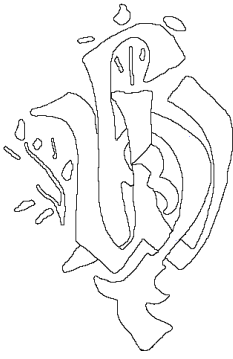
Schilderwerk A. Visserhuis is uitgevoerd door L. van Oord. Lood is gecontroleerd door J.W. Timmermans. Volgens laatstgenoemde dat nu in orde. Onderdorpel bij de voordeur verdient de nodige aandacht i.v.m. isolatie. Zeker in verband met de stijgende energieprijzen. Vervanging van deze dorpel zal plaatsvinden. Het aanbrengen kan door een van de leden van de Historische Vereniging gebeuren. Wat de vloer op de benedenverdieping betreft, hier is nog steeds geen goede oplossing voor gevonden. Dit blijft een punt van aandacht.

Financiële positie

De WOZ-waarde van het A. Visserhuis is vastgesteld op € 85.000 (balans 01-01-2022). Op de bankrekening (Rabobank) staat een bedrag van ruim € 23.000. De vorderingen op de Historische Vereniging bestaande uit huur, water, en elektriciteit zijn alle betaald.

Verzekering

Het gebouw is verzekerd voor € 234.000 (opstal) en € 45.000 (inventaris). Er is een aansprakelijkheidsverzekering (ATB) voor de bestuursleden (voor schade aan personen en zaken). Deze staat op naam van de Historische Vereniging. Medeverzekerde is de Stichting Monumentenbehoud. Er is geen verzekering voor bestuursaansprakelijkheid.

Historische Vereniging Werkendam en De Werken c.a.

Statuten

Deze geven aan dat de doelstelling van de Stichting ruimer is dan alleen maar het beheer van het Andries Visserhuis. De naam luidt niet voor niets Stichting *Monumentenbehoud Werkendam en De Werken c.a.* Er zal worden bekeken wat in breder verband kan worden gedaan.

Pand van de buurman, wijlen de heer Groeneveld

Er is uitvoerig gesproken over de mogelijk aankoop van dit pand en de mogelijkheden ervan voor het Andries Visserhuis en de Vereniging. De Stichting heeft echter geen financiële middelen voor aankoop en exploitatie van dit pand.

Erfgoed Altena

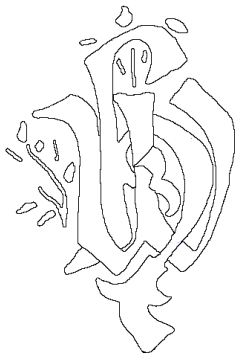
Als Erfgoed Altena proberen we mensen te laten houden van ons erfgoed. Door ons erfgoed te koesteren, zichtbaar te maken, te beschermen en verhalen te vertellen. In 2022 deed ze dat opnieuw met de organisatie

van Open Monumentendag, door netwerkbijeenkomsten met andere erfgoedorganisaties en door overleg met de gemeente Altena over het gemeentelijk erfgoedbeleid. Ook is Erfgoed Altena vertegenwoordigt in de straatnamencommissie van de gemeente Altena.

Open Monumentendag in het tweede weekend van september is het grootste culturele evenement in Nederland met jaarlijks honderdduizenden bezoekers. Het thema was dit jaar duurzaamheid. Tijdens de jaarlijkse erfgoedavond voorafgaand aan het monumentenweekend van 10 en 11 september gaf een duurzaamheidscoach voorlichting over de verduurzaming van monumenten aan monumenteigenaren. Hij toonde voorbeelden van onder andere een monumentaal herenhuis in Veen. Op 8 en 9 september bezochten schoolklassen in het kader van de Monumenten Klassendag Fort Giessen en Kasteel Dussen. Tijdens het weekend van 10 en 11 september bezochten zo'n 1200 mensen één of meer monumenten in de streek.

Op 18 mei hield Erfgoed Altena een netwerkbijeenkomst, waar de gemeente Altena uitleg gaf over haar erfgoedvisie, die op 8 maart 2022 is vastgesteld door de gemeenteraad. De visie kwam tot stand in samenwerking met Erfgoed Altena en andere erfgoedorganisaties in de regio, na het vaststellen van de visie wordt gewerkt aan een uitvoeringsagenda en kwaliteitsatlas. Goed om te zien dat ook in onze gemeente ons erfgoed meer en meer in de belangstelling staat. Wel ligt de nadruk in de Erfgoedvisie op het ruimtelijk beleid en minder op cultuur/immaterieel erfgoed. Voor de inventarisatie historische graven en opvallende grafbedekkingen in de gemeente Altena heeft Erfgoed Altena eveneens input geleverd. In samenwerking met VVV-Biesboschlinie werd een speciale erfgoedfolder ontwikkeld. In november heeft Erfgoed Altena ingesproken bij de gemeenteraad over het nieuwe bouwplan 'op 't Loev' bij de vesting Woudrichem en opnieuw aandacht gevraagd voor de unieke kwaliteiten van dit gebied als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie.

Het bestuur van Erfgoed Altena vergaderde in 2022 zeven maal, vaste vergaderlocatie is Fort Giessen. Erfgoed Altena is de overkoepelende stichting van de Historische Kring het Land van Heusden en Altena, de Historische Reeks, Archeo Altena en de Historische Vereniging Werkendam en De Werken c.a. Bibliotheek Cultuurpunt Altena, het Biesboschmuseum en het Streekarchief zijn adviserende leden van de stichting.

Historische Vereniging Werkendam en De Werken c.a.

Tot slot

Ook in het jaar 2022 heeft COVID-19 onze activiteiten verstoord. Gelukkig is deze situatie in het 2^e halfjaar verbeterd en konden we weer genieten van de sociale ontmoetingen die het leven zo mooi maken en een vereniging laten bloeien.

Het bestuur.